

AZ ÜGYESSÉGI JÁTÉKOK – „KELJ FEL, JANCSI!”

AKADÁLY NÉLKÜL

modul adaptációja
látássérült tanulók
együttneveléséhez

ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS

Épé-II.2.2.4-AdGy

A modult készítette:

Hutter Anett

Az adaptációt készítette:

Dr. Horváthné Mészáros Márta

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Kéz ügyesség, koncentráció, koordináció, gyorsaság, csapatszellem fejlesztése különböző népi gyermekjátékokkal
Időkeret	135 perc, 3 tanítási óra
Ajánlott korosztály	7–8 évesek (2. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	<i>Ajánlott megelőző modul:</i> Népi gyermekjátékok 1., 2. (1. évfolyam) Népi gyermekjátékok 2. (2. évfolyam) <i>Ajánlott követő modul:</i> Népi gyermekjátékok V.
Modulkapcsolódási pontok	<i>Tágabb környezetben</i> – Műveltségterületen/tantárgyon belül: Testnevelés és sport – Műveltségterületen/tantárgyon kívül: <i>Szűkebb környezetben</i> – Programtanterven belül: Éljük az életet! – A játék Népi gyermekjátékok 4. – Programtanterven kívül (keresztntantern): Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszja	a) Egyszerű koreografált játékok, gyermek-, népi játékok, táncok, gyermekmondókákra, gyermekdalokra koreografált mozgássorok b) Az egyes tettek következményeinek belátása, a társak igényeinek, problémáinak figyelembevétele A deviancia felismerése, elhatárolódás a szélsőséges magatartástól, önmotiválás, önkontroll, kooperatívítás, eszközhasználat, koncentráció, ritmusérzék A gyengénlátó gyermek valós képességeinek kibontakoztatása és az optimális segítségi módok megtanítása a társaknak

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A népi játékoknak lélektani és társadalmi szerepük van. Megismertetik a kisgyereket a külvilággal, segítenek abban, hogy bizonyos készségeket elsajátítson. Ezenkívül a játék hozzájárul a szabálytudat kialakításához és a közösségi viselkedéshez. A gyerek megtanul kapcsolatokat kialakítani a többiekkel, elsősorban a kortársakkal.

Minden tanítási óra előtt legyen pár perc ráhangolódás (előző órán tanult ének átismétlése), a tanultak megbeszélése.

A játékból kiesett gyerekek a körön kívül különböző mondókákkal (csúfolódókkal) biztathatják a többieket. Ne hagyjuk őket szétszéledni.

A szereplők, a kezdő játékosok kiválasztásához több kiszámolót ajánlunk, amelyekből a pedagógus válogathat.

Ügyeljünk a gyerekek megfelelő ruházatára és hajviseletére, ne okozzanak balesetet egymásnak vagy saját maguknak.

A látássérült gyermek számára bizonyos mozgásformák végzése veszélyes, illetve nem megengedett. Feltétlenül szükséges az előzetes tájékozódás a szakirodalom alapján!

TÁMOGATÓ RENDSZER

FELHASZNÁLT OBJEKTUMOK

Lázár Katalin: *Népi játékok*. Planétás Kiadó. Budapest, 1997.

Ratkó Lujza: *A tánc mint tradíció a nyírségi paraszti kultúrában*. Nyíregyháza–Sóstófürdő, 1996.

AJÁNLOTT OBJEKTUMOK

Neuwirth Annamária (szerk.): *Játék és tánc az iskolában. I–IV. Játékok. Játékfűzések*. Hagyományok Háza. Budapest, 1993.

Antal László: *A néptánc pedagógiája*. Hagyományok Háza. Budapest, 2002.

Hintalan László János: *Aranyalma. Játék-hagyomány*. Fővárosi Pedagógiai Intézet. Budapest, 2000.

Szapu Magda: *Gyermekjátékok*. Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága. Kaposvár, 1996.

Czibere Csilla – Hódi Marianna (szerk.): Ajánlások gyengénlátó és aliglátó gyermekek, tanulók kompetencia alapú fejlesztéséhez. Életpálya-építés. sulINova Kht., Budapest, 2006.

MODULVÁZLAT

RÁHANGOLÓDÁS (25 perc)

(A megadott játékok közül legalább kettőt válasszon ki!)

A	Tevékenység	„Gólya viszi a fiát” – Gyengénlátó tanulónak más feladat a szemészeti diagnózistól függően
	Tanári instrukciók	Elhelyezi a számolyokat, így kijelöli a „versenypályát”. A gyengénlátó tanuló számára biztosítja a számoly jól láthatóságát és a pálya előzetes megismerését. Két csapatra osztja a gyerekeket. (Nagyságrendbe állítja őket, minden második egyet előre lép. A kialakult két sor lesz a két csapat.) A csapaton belül hármasszlopba vezényli őket a gólyajátékhoz. A látássérült tanulók közül csak olyanokat választ tartónak, akiknek ezt a diagnózisuk megengedi. A hármasszlopok megbeszélnek, ki legyen a két tartó és ki az üllő játékos. Erre nincs sok idő! A csapatokkal szemben 15 m-re felállít egy-egy számolyt. Elmondja a játékszabályt, felügyeli a játékot. Amelyik csapat előbb végez, az nyert.
	Kiemelt készségek, képességek	Állóképesség, térérzékelés, önkontroll. Az egyes tettek következményeinek belátása, a társak igényeinek, problémáinak figyelembevétele
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	2 csapat
	Módszerek	Verseny
	Eszközök	Zsámolyok, 1. gyűjtemény
B	Tevékenység	Talicskázás – Gyengénlátó tanulónak más feladat a szemészeti diagnózistól függően
	Tanári instrukciók	A csapatokon belül párosával állítja a gyerekeket. A látássérült tanulók nem mindegyike emelheti társait, szem-betegségtől függően. Elmondja a játékszabályt. Felhívja a figyelmet a balesetveszélyre. Elindítja és felügyeli a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Állóképesség, térérzékelés, önkontroll. Az egyes tettek következményeinek belátása, a társak igényeinek, problémáinak figyelembevétele
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	Páros
	Módszerek	Verseny
	Eszközök	Zsámolyok, 2. gyűjtemény

C	Tevékenység	Sótörés – Gyengénlátó tanulóknak más feladat a szemészeti diagnózistól függően
	Tanári instrukciók	Elmondja a Sótörés versikéjét, majd néhányszor közösen elismélik. A csapatokon belül párosával állítja a gyerekeket, ügyelve arra, hogy hasonló súlyú gyerekek kerüljenek párba. A gyengénlátó gyermekeknél diagnózistól függően nem megengedett nehéz súly emelése. Célszerű más feladatot biztosítani számukra. Elindítja és felügyeli a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Állóképesség, térérzékelés, önkontroll. Az egyes tettek következményeinek belátása, a társak igényeinek, problémáinak figyelembevétele
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	Páros
	Módszerek	Bemutató
	Eszközök	1. feladat, 3. gyűjtemény

Saját adaptációs kiegészítem:

TARTALOMFELDOLGOZÁS

1. ESZKÖZÖS ÜGYESSÉGI JÁTÉKOK (20 perc)

A	Tevékenység	Zsákba dobás
	Tanári instrukciók	A tanár egymás mellé letesz két kosarat. A kosaraktól kb. 7-8 méterre kihúz egy vonalat, a vonal előtt két csoportba állítja a fiúkat és a lányokat. Látássérült gyermek számára rövidebb távolságot jelöl ki jól látható módon. Elmondja a játékszabályt. Az elsőeknek ad három-három teniszlabdát. Felügyeli a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Eszközhasználat, koordináció
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Lányok-fiúk Gyengénlátó tanuló látásfok szerinti részvétele
	Munkaforma	2 csapat
	Módszerek	Vetélkedő, de nem versenyszerűen!
	Eszközök	Kosarak (ha nincs, akkor zsámolyok felfordítva), 4. gyűjtemény

B	Tevékenység	„Mackó, mackó ugorjál!”
	Tanári instrukciók	Háromfős csoportokba állítja a gyerekeket. Megtanítja a mondókát, elmondja a játékszabályt, felügyeli a játékot. Látás-sérült gyermek számára más feladatot jelöl ki, vagy egyéni segítséget nyújt.
	Kiemelt készségek, képességek	Eszközhasználat, koordináció
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály Gyengénlátó tanuló látásfok szerinti részvétele
	Munkaforma	3 fős csoportok
	Módszerek	Játék
	Eszközök	2. feladat, 5. gyűjtemény
C	Tevékenység	Golyózás
	Tanári instrukciók	Elmondja a játékszabályt, kiosztja a golyókat (lehet gombbal vagy kockával is). Megmutatja, majd felügyeli a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Eszközhasználat Koordináció
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	4 fős csapatok
	Módszerek	Játék
	Eszközök	5 golyó, 6. gyűjtemény

Saját adaptációs kiegészítem:

2. KÜLÖNFÉLE ÜGYESSÉGI ÉS ERŐJÁTÉKOK (70 perc)

(A megadott játékok közül legalább kettőt válasszon ki!)

A	Tevékenység	„Adj király katonát!” – A gyengénlátó tanuló más feladatot kapjon!
	Tanári instrukciók	Két csoportba állítja a gyerekeket. Kiválaszt két csapatkapitányt. A csapattagok választása történhet úgy is, hogy azok egyenként meghívják a csapatukba a tagokat, de véletlenszerűen is. A gyengénlátó tanuló számára más feladatot jelöl ki a játék rendkívüli veszélyessége miatt! Elmondja a játékszabályt. Megbeszéli a gyerekekkel, hogyan tudnak vigyázni egymásra játék közben. A játék végén beszéljék meg, ki hogyan érezte magát játék közben. Kérne-e, vagy tanácsolna-e valamit társainak a játékkal kapcsolatban?
	Kiemelt készségek, képességek	Állóképesség-fejlesztés, az egyes tettek következményeinek belátása, a társak igényeinek, problémáinak figyelembevétele, a deviancia felismerése, elhatárolódás a szélsőséges magatartástól
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	2 csoport
	Módszerek	Játék
	Eszközök	3. feladat, 7. gyűjtemény
B	Tevékenység	Ugróiskola
	Tanári instrukciók	A tanár négyfős csoportokba állítja a gyerekeket. A gyengénlátó tanuló számára biztosítja a megfelelően felnagyított, jól kontúrozott ábrát és az előzetes megismerhetőséget. Felrajzolja az ábrákat, elmondja a játékszabályt, és bemutatja a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Koordináció
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály A gyengénlátó gyermek látásfoka alapján vegyen részt
	Munkaforma	4 fős csoportok
	Módszerek	Játék
	Eszközök	Kavicsok, 8. gyűjtemény

C	Tevékenység	„Kelj fel, Jancsi!”
	Tanári instrukciók	Elmondja a játékszabályt. Kiszámolják, ki legyen a hívó. Felügyeli a játékot.
	Kiemelt készségek, képességek	Információfeldolgozás
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	Mindenki együtt
	Módszerek	Játék
	Eszközök	Kendő, 9. gyűjtemény
D	Tevékenység	„Hatan vannak a mi ludaink”
	Tanári instrukciók	Bemutatja a dalt. Értelmezzük a dal szövegét! Beszéljük meg a „gúnár” szó jelentését! Soronként megtanítja a dalt. Körbeállítja a tanulókat. Ismerteti a játék menetét. Kiszámolóval kiválasztja a kör közepére álló tanulót. Folyamatosan játsszák.
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
	Munkaforma	Mindenki együtt
	Eszközök	4. feladat, 10. gyűjtemény

Saját adaptációs kiegészítem:

ÖSSZEGZÉS (20 PERC)

Tevékenység	Székes
Tanári instrukciók	Megkéri a gyerekeket (egy kivételével), hogy hozzanak egy széket (vagy számolyt). Azokat egymásnak háttal, két sorba rendezzük. Elmagyarázza a játékszabályt, kezeli a magnót, felügyeli a játékot. A játék végén megbeszélik, kinek melyik tetszett legjobban, miért. Melyik játék volt nehezebb, miért. Megbeszéli tanítványaival, hogy figyeljenek látássérült társuk testi épségére, ne lökjék el, ne vágjanak elé.
Kiemelt készségek, képességek	Koncentráció Ritmusérzék
Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egész osztály A gyengénlátó gyermek látásfoka alapján vegyen részt.
Munkaforma	Mindenki együtt
Módszerek	Játék, zenehallgatással
Eszközök	Székek, magnó + kazetta vagy CD, 11. gyűjtemény

Saját adaptációs kiegészítem: